ఆంధ్రభూమి వివిధ వాఙ్మయపుటలు

ఆదివారం 13-8-1967

అతడు రాలేదు

మా మాలతిబాళ్ళ ప్రక్కింటిఅబ్బాయితి వరుగెత్తుకుంటూ వచ్చి "మాలగారు చనిపోయారండి" అన్నాడు వగరుస్తూ.

స్థాణువయ్యాను నేను. తెప్పరిల్లి చూసేసరికి ఆకురాల్చిడు అక్కడ లేడు.

ఇంటికి తాళం పెట్టి పరుగులాగా నడచి మాలతి యిల్లు చేరాను.

ప్రతిసారి మాలతి ఎదురయి లోపలికి తీసుకువెళ్ళిచోటున ఈసారి టిక్కచోయిన ఆ మె పిల్లలిద్దరినీ ఊరడిస్తూ ప్రక్కింటామె కూర్చొని ఉంది.

ఆమె నన్ను చూడగానే "చూడన్నా! ఇంతలోనే ఎలా ముంచు కొచ్చిందో! 'మా అమ్మ మాట్లాడటం లేదని" పిల్లలొచ్చి చెప్పేవరకూ నాకు తెలియనే లేదు. ఏమిటోనని నేను వెళ్ళి చూసే సరికి అంతా అయిపోయింది. ఎందు

ఉషారానికి

కయినా మంచిదని డాక్టరుకి కబురు పంపించాను. డాక్టరు వచ్చి చూసి "అంతా అయిపోయిందని చెప్పాడు" అంది ఆవిడ కళ్ళనీళ్ళు తుడుచుకుంటూ.

నిశ్శబ్దంగా లోపలికి నడిచాను. మాలతి తన పడకగదిలో మంచం మీద పడుకొని శాశ్వత నిద్రపోతోంది. పరీక్షగా చూస్తే మృత్యువులో కూడా ఆమె నిరీక్షిస్తూనే ఉన్నదా అనిపిస్తోంది.

ఏమైనా మాలతి అంతిమ కోరిక తీరనేలేదు. కనీసం యిప్పుడయినా రాంగోపాల్ వస్తే ఆమె ఆత్మశాంతిస్తుందేమో! చుట్టూచూసాను నేను ప్రక్కింటావిడ. పిల్లలుతప్పితే ఎవరూలేరు తమణ కర్తవ్యం గుర్తుకొచ్చి ప్రక్కింటిబాళ్ళబ్బాయి చేత మావారికి ఫోను చేయించాము. ఈలోపుగా నేనువాలుగిళ్ళవతల ఉంటున్న సరోజనినిపిలుచు కొచ్చాను.

మాలతిని చూడగానే సరోజ మాలతి శవాన్ని కౌగలించుకొని పడవటం మొదలుపెట్టింది. దాన్ని ఊరడించి మామూలుస్థితిలోకి తీసుకొచ్చి అప్పుడు చేయవలసినదానిని గురించి అడిగాను.

అన్నింటి కన్నాముందు మాలతిభర్త రాంగోపాల్‌కి టెలిగ్రాం యివ్వాలి. మాలతి ఒకే ఒకబంధువయిన ఆమెఅన్న ప్రసాదరావుకికూడా కబురు పంపించాలి

అంతలోనే మావారు రానేవచ్చారు. రాంగోపాల్ అడ్రసు, ప్రసాదరావు అడ్రసుయిచ్చి టెలిగ్రాంలు యివ్వమని చెప్పిపంపించాం.

మాలతి మరణవార్తవిని ఆమె అంటే అభిమానం ఉన్నవాళ్ళు చాలామంది వచ్చారు. ఎంతమందివచ్చి ఎన్ని సాంత్వనలు చెప్పినప్పటికీ రాంగోపాల్ రానిదే ఆమె ఆత్మకి శాంతిఉండదు. ఈ సంగతి వాళ్ళు సరోజకు తెలుసు.

మాలతి, రాంగోపాల్ ప్రేమించి పెళ్ళిచేసుకున్నారు. ఈ పెళ్ళిమూలంగా రాంగోపాల్ తనబంధువుల నందరిని వదలుకోవలసి వచ్చింది. అయినప్పటికి వాళ్ళశాస్త్రిగారి స్నేహితుడైన వెంకటేశంగారు తాదంపతులకు అండగా నిలబడి చాలానయం చేసారు.

మాలతి పెళ్ళయిన మూడు సంవత్సరాలకే వెంకటేశంగారు చనిపోయారు. ఆయన ఒక్కగానొక్క కూతురైన వరళని తమఇంట్లో పుంచుకొని ఆయన ఆస్తి పాస్తులను జాగ్రత్త చేసాడు రాంగోపాల్.

వరళకి రాంగోపాల్‌తో చిన్నప్పటి నుండి పరిచయం ఉండటం చేత రాంగోపాల్‌తో చనువుగా వుండేది. అది మాలతికి కంటగింపుగా ఉండి వాళ్ళిద్దరినీ అనుమానించేది. రాంగోపాల్ మాలతి అనుమానం పోగొట్టటానికి ఎన్నో విధాల ఆమెకి నచ్చచెప్పాడు కాని మాలతి వినక ఆతన్ని మాటలతో హింసిస్తూ ఉండేది. కాలాన్ని, కష్టాలను మర్చిపోలేక పోయాడు. ఆఖరుకి వరళకి సంబంధాలు చూస్తున్నాడు. తన్ని, దంపతి తేని వరళను యోగ్యుడైన వరుని కిచ్చి పెళ్ళిచేయాలని రాంగోపాల్ కోరిక. ఆ నిర్ణయంగానైనా వెంకటేశంగారి రుణం తీర్చుకోవాలని అనుకునేవాడు.

మాలతి కర్తవ్యం నిర్వర్తించటం కూడా ఆలస్యం అయింది. ఒకవారం రోజుల తరవాత రాంగోపాల్ నుండి తిరిగి వస్తూండగా బజారులో రాంగోపాల్ కనిపించాడు.

"గోపాల్! ఇప్పటికి కొనుక్కోవాలని కొద్ది రోజుల నుండి అనుకుంటున్నాను" అంది సరళ.

"ఏదో యిప్పుడతనుకుంటాం" అంటూ రాంగోపాల్ జట్టుల చొప్పులోకి జారి తిరిగాడు.

సరళ తనకు కావలసిన వస్తువులు తీసుకున్న తరువాత మాలతికి కూడా కొనడం కోసం తీసుకుపోని చొప్పులని జయటపడ్డారు రాంగోపాల్, సరళ.

అంతలోనే సరళ స్నేహితురాలు కనిపించి తమ యింటి దగ్గరలోనే ఉన్నదని, తమ యింటికి రావాలనిచెప్పి తన తీసుకెళ్ళింది. అక్కడ మాట కాలక్షేపం అయ్యాక సరళ తన పెళ్ళికి రమ్మని ఆహ్వానించి తిరిగి వెళ్ళిపోయాడు రాంగోపాల్.

అలా వెళ్ళిన రాంగోపాల్ మళ్ళీ మాలతి దగ్గరకు రానేలేదు. అప్పుడప్పుడు వచ్చి మాలతి చూడకుండా పిల్లల్ని చూసి వెడుతుండేవాడు.

రాంగోపాల్ యింటినుండి వెళ్ళిపోయినా మాలతి అప్పటికే ఉద్యోగం చేస్తూ ఉండటంచేత ఆర్థికంగా యిబ్బందిపడే అవసరంలేకపోయింది. రాంగోపాల్ కొద్ది రోజులు రాకపోయినా తరువాత తనేవస్తానని సరిపెట్టుకొని ఊరుకుంది.

కాని రాంగోపాల్ రాలేదు. వేరే పెళ్ళి అతను తనమనసు అర్థంచేసుకో గలుగుతాడాని అనుకోసాగింది.

కాని రాంగోపాల్ పెళ్ళిరూపంలో దహించుకుపోతున్న మనసు అర్థంచేసుకోవటం ఎలా'

సరోజ. నేను, మాలతి చిన్నప్పటి నుండి స్నేహితులం. మా నేపథ్యం వయసుతోపాటు తిరిగి పుష్పించి పరవళ్ళు కొని పోయింది.

ఆరోజు బాగాగుర్తుంది సరోజానేను బజారుపండిచదగ్గిన పూలుకడుతూ కబుర్లు చెప్పుకుంటూ కూర్చొని ఉన్నాము అప్పుడే మాలతివచ్చింది ప్రపంచంలోని విషాదమంతా దాని మొహాన్నే గూడు కట్టుకుని ఉన్నట్లుగా ఉంది.

"అదం మాలతీ అలా ఉన్నావు" అన్నాము నేను, సరోజా ఒక్కసారే.

"నాజాబు ఎప్పుడు అలాగే ఉంటుంది కాని సరోజా నీ పోక చిన్న సహాయం చేసి పెట్టాలి" అంది మాలతి.

"ఏమిటది" అంది సరోజ.

"నా జీవితాన్ని ఒకకథలారాయాలి సరోజా" అంది

సరోజ మాట్లాడలేదు "వాసి రాయ రాదా" అన్నాను నేను.

"మాలతి కథకి ముగింపు ఏమిటా అని ఆలోచిస్తున్నాను" అంది సరోజ.

"సుఖాంతము చేయి అన్నాను"

"అటువంటి పరిస్థితులు కనిపించాలి కదా! ప్రేమించి పెళ్ళిచేసుకున్న భర్తని నమ్మకుండా మొరటుగా ప్రవర్తించింది. మాలతి. కొన్నిరోజులుకిర్చుపహించినా చివరికి అతని మనసు విరిగి పోయింది. విరిగిన మనసులు మళ్ళీ కలవాలంటే కష్టసాధ్యం" అంది సరోజ.

సరోజ మాటలకు మాలతి కన్నీరు కార్చింది. నాకు, సరోజకు తెలుసు అది పశ్చాత్తాపంతోదహించుకు పోతూ భర్త కోసం వెయికళ్ళతో ఎదురుచూస్తోందని. కాని రాంగోపాల్ ఎలా తెలుసుకోగలుగుతాడు?

మాలతి రాంగోపాల్ లు పెళ్ళిఅయిన తర్వాత ఐదు సంవత్సరాలు మాత్రమే కలసి ఉన్నారు. వాళ్ళు విడిపోయి ఐదు సంవత్సరాలయింది. ఈ మధ్యకాలంలో అతనేం చేస్తున్నాడో? అతని పరిస్థితి ఏమిటో?

"సరోజా! నాభర్త వచ్చి నాతో కాపరం చేయనవసరం లేదు. కాని కనీసం నేను చనిపోయే ముందు వచ్చి చూడవచ్చిన తరువాతనే నా ప్రాణాం పోయినట్లు ముగించు" అంది మాలతి,

"ఛ! పెద్దవాడుగు మువ్వూనూ! మీ ఆయనకరావాలంటే నీవు చావాలాఏలా రాయటానికి వీలేదు" అన్నానునేను.

"కానీవు నీవు పూరుకో తల్లీ" అంటూ నన్నుమందలించి సరోజ చెప్పు తోంది "ఈ ఒక్క ఉపకారం చేయవ్వా సరోజా! నా చివరి కోరికైనా తీరేలా ఉందదేమో" అంది మాలతి.

"సరేలే" అంది సరోజ.

కనుచాట కొద్ది వారాలకే సరోజ వ్రాసిన కథ ఒక పత్రికలో వచ్చింది. మొదట్లో మాలతి మూర్ఛపోయింది. రాంగోపాల్ వచ్చినా. సరళ నిర్నుపోయిన చక్కగా వస్త్రించింది సరోజ తరువాత రాంగోపాల్ యిల్లు విడిచి వెళ్ళిపోయిన మాలతి మనోవేదనా హృదయ విదారకంగా వర్ణించింది. రచయిత్రిగా సరోజకున్న అనుభవమంతా ఈ కథ రాయటంలో చూపించిందా' అనిపించింది నాకు. ముఖ్యంగా మాలతి మరణాన్ని చదివినప్పుడు ఎంత కఠిన మనస్సు కలవానికి కూడా కంటతడి పెట్టించేటట్లుగా ఉంది ఆ కథ. రాంగోపాల్ రెగ్యులర్ గా చదివే పత్రిక చేరుకోవితే ఆ పత్రికలో పంపింది సరోజ. రాంగోపాల్ ఆ కథ పద్దట్టితో చదివినా మాలతిని తప్పుగా అర్థం చేసుకోగలుగుతాడని మా ముగురి నమ్మకం.

జీవించిఉండగానే మాలతి చనిపోయినట్లు వ్రాయటం నాకు కష్టంగా తోచి నప్పటికీ మాలతి తృప్తి కోసం, ఈ విధంగానైనా మాలతి జీవితం కుదుట పడుతుందేమోననే ఆశతో మాట్లాడకుండా ఊరుకున్నాను.

గతమంతా గుర్తుకురాగా తలెత్తి చూశాను. నామనసులోఉన్న ఆలోచనలే సరోజకు మెదల్తున్నాయేమో. "రాంగోపాల్ వస్తాడంటావా" అంది. "ఏమోమరి ఎలాతెప్పగలం చిన్నపనులో, వయసుకుమించిన మానసికాందోళనతో మాలతిజీవితం ముగిసింది, జీవించిన రోజులలో పడకగాలకోసం ఎదురుచూసిందో ఆరణం దానిజీవితంలో రానేలేదు. కనీసం యిప్పుడయినా రాంగోపాల్ వస్తే ఆమె ఆత్మకి శాంతయినా కలుగుతుంది" అన్నాను నేను.

రెండురోజులుగడచినా రాంగోపాల్ రాలేదు. ప్రసాదరావుగారు మాలతి కొడుకుచేత కర్మకాండలు చేయించారు.

రాంగోపాల్ యికరాడని నిశ్చయించుకున్నాము. పదిహేను రోజులు గడచినతరువాత మాలతిచేత అతిగారాబంగా పెంచబడ్డ ఆమెసోదరుడు అసాధ్యులుగా మేనమామవొంట్ళ శళ్ళ దృశ్యం అప్పటివరకు గుండెలోలోపలగా చేసుకొని బిగబట్టుకొనిఉన్న మా చేత కన్నీటిస్వరం కురిపించింది.

రచయిత్రిగా సరోజ, మామూలు స్త్రీగానేను మా మాలతి స్నేహితులంగా యిద్దరం ఈనాటికి మాలతిగుర్తుకు వచ్చినప్పుడు అంతులేనివేదన పడుతున్నాము

మాలతి జీవితంలో చివరికోరికయినా తీరకపోవటానికి ఏ కారణాలున్నా మా నవ తా దృష్టితోనయినా రాంగోపాల్ వచ్చి పిల్లలనుతీసుకెళితే ఆమె ఆత్మకయినా శాంతిలభిస్తుందనుకున్నాం కాని అతడురాలేదు.

ఏది శాస్త్రీయమైన పంచాఙ్గము?

శ్లో॥ యస్యాబ్దాదాదయుగం తథా
కరయుగం ఘటిదళ్వకల్పశ్చ
మాసః
పక్షస్తిథి వ్యాకరణంవచోవివరణం
శాస్త్రం నిరుక్తం స్మృతం
జ్యోతిశ్చేతి మహాయతంవికలుమం
ప్రాణంతు శిక్షావరా।
తస్మాత్సాంగోస్తు సమస్మృతి శ్రుతి
మహామాత్రేజగత్సూతయే॥

శ్రీ శ్రీ శ్రీ జగద్గురు శంకరాచార్య స్వాములవారు, కంచిపీఠం పీఠాధిపతులు రాజమండ్రిలో మన శాస్త్రీయపద్ధతి యీ సంవత్సరము పాతుర్మాస్యములు జరుపుచున్నారు. ఈ సందర్భమునకు శ్రీవారు ప్రతి సంవత్సరము పలనే ఆగమశాస్త్ర సదస్సును యేర్పాటుజేసి అందులో వివిధ పంచాఙ్గకర్తలు పంచాఙ్గకర్తలు ఒకనొకరుచేసి యేర్పాటు చేయుచున్నారని తెలియుచున్నది. గత సంవత్సరము కాశీపట్టణములో జరిగిన సదస్సులో దృగ్గణిత పంచాఙ్గమే శాస్త్రీయమైనదని నిర్ణయించబడుట విశ్వజనులందరూ తెలిసిన విషయమే. ఆ దృగ్గణితము లోని గొప్పతనమును ప్రచారములోనున్న మిగతా గణితములలోని దోషములను చూపుటకే ఇచ్చే వ్యాసమును పాఠకులకు ప్రకాశకమునకు పంపియున్నాను.

గణితములు యథార్థదోషాలు జూపకుండ ఎలిమినేషన్ తోడించుచున్నవి. కల్పములు కాలము చెప్పకపోయి యున్నవి. అట్టి కాలము సిద్ధాంతము, ఉన్నదు అనిరెండు సిద్ధాంతములు. ఏ తిథి కాలము, నక్షత్రము అనే అంశాలు పంచాఙ్గములలో పొందుపరచినవి. సరళ పద్ధతి ప్రకారము సమయము నిత్యకాలము సిద్ధాంతము తొలగించి అదిమధ్యాంతరాలు పుట్టినవి. మహాయుగము నుండి ఇప్పటివరకు గల కాలమును సిద్ధాంతము ప్రకారము కాలము సిద్ధాంతము ఉన్నదని అనేక రకాలు కలవు దేశీయ పంచాఙ్గములు యీ అనేక కాలములను మనయోగించబడు

(శ్రీ శ్రీ శ్రీ జగద్గురు శంకరాచార్య స్వాములవారు, కంచిపీఠం పీఠాధిపతులు రాజమండ్రిలో మన శాస్త్రీయపద్ధతి యీ సంవత్సరము చాతుర్మాస్యములు జరుపుచున్నారు. ఈ సందర్భమునకు శ్రీవారు ప్రతి సంవత్సరము పలనే ఆగమశాస్త్ర సదస్సును యేర్పాటుజేసి అందులో వివిధ పంచాఙ్గకర్తలు పంచాఙ్గకర్తలు ఒకనొకరుచేసి యేర్పాటు చేయుచున్నారని తెలియుచున్నది. గత సంవత్సరము కాశీపట్టణములో జరిగిన సదస్సులో దృగ్గణిత పంచాఙ్గమే శాస్త్రీయమైనదని నిర్ణయించబడుట విశ్వజనులందరూ తెలిసిన విషయమే. ఆ దృగ్గణితము లోని గొప్పతనమును ప్రచారములోనున్న మిగతా గణితములలోని దోషములను చూపుటకే ఇచ్చే వ్యాసమును పాఠకులకు ప్రకాశకమునకు పంపియున్నాను.

గణితములు యథార్థదోషాలు జూపకుండ ఎలిమినేషన్ తోడించుచున్నవి. కల్పములు కాలము చెప్పకపోయి యున్నవి. అట్టి కాలము సిద్ధాంతము, ఉన్నదు అనిరెండు సిద్ధాంతములు. ఏ తిథి కాలము, నక్షత్రము అనే అంశాలు పంచాఙ్గములలో పొందుపరచినవి. సరళ పద్ధతి ప్రకారము సమయము నిత్యకాలము సిద్ధాంతము తొలగించి అదిమధ్యాంతరాలు పుట్టినవి. అనేక రకాలు కలవు దేశీయ పంచాఙ్గములు యీ అనేక కాలములను మనయోగించబడు

"యుగేయుగే సముద్భూతాస్త్రయస్త్రయ మవ వివస్వతః! కాలసంసాధనార్థాయతథా యంత్రాణిసాధయేత్" "సకాలేయోగ యేత్సిద్ధిం యంత్రతిష్ఠస్యయోగతః" "సకాలేయోగ యేత్సిద్ధిం శిరోముణియంరతి" "దక్షిణాయణ చక్రముక్తతి జామ కోదండ ఖండ ఖలుతుర్యశోశమ్" ప్రజ్ఞ సిద్ధాంత సుందరి "సంసార్యస్తిష్టతిరవిణా నక్షత్రాది యంత్రాణి తస్మాత్ప్రత్యక్షతోదృష్ట్వా పంచాఙ్గం సాధయేత్ బుధః" అనువచనములకు మీ సమాధానమిస్తారో తెలియకున్నది.

సంవత్సర ప్రమాణము ఇంగ్లీషు పంచాఙ్గములలో మొదట్లోనుండి, "సంవత్సరం 2 సూర్యాదిత్యాయ ఎనిమిదవ పుటనున్నదని చదివేస్తిమి" "సంవత్సరాన్యగు కాలము తరువాత సంవత్సరాలు ఆదిత్యుడు ఉదయించిన తేదీ సంవత్సరముగా చేస్తారు. కాబట్టి సదస్సులను ఆదిత్య [illegible] సంఖ్యాక్షరములు [illegible] పంచాఙ్గములలో అక్షర సంఖ్యాక్షరములు [illegible] పట్టుట [illegible] పంచాఙ్గ [illegible] కొరకు [illegible] సంవత్సర ప్రమాణము 365 రోజుల 6 గంటల 9 నిముషాలు అనుచూ పంచాఙ్గకర్తలలో అనేక సంఖ్యలు 365 రోజుల 6 గంటల 12.5 నిముషాలు సంవత్సర ప్రమాణముగా కొనియాడుచున్నవి కాని నిజానికి 365.5 నిముషాలు మాత్రమే అని చెప్పుచున్నారు. అట్టి తప్పుడు సమయము గల సంవత్సరము, గ్రహకూటములను 600 సం. క్రితం నిర్ణయించినట్లయితే 25 రోజులు తప్పుకలదు. చెప్పవచ్చిన మాట, ఇయుమములలో [illegible] కల [illegible] తేదీలు సంవత్సర [illegible] కాలము [illegible] 1800 [illegible]

(మిగతా 4వ పేజీలో)

పండిత్ బిజామళ్ళ సూర్యనారాయణశర్మ

[illegible] సంవత్సరాది విషయములో, ఒకటవ తేదీ విషయములో తిథ్యంతము, నక్షత్రాంతము మొదలగు వాని విషయములో తరచుగా భేదము వున్నవి.

పంచాఙ్గము పలుసిద్ధములుగా ఉన్నవి. సూర్యుడు ఉదయించిన తేదీ సంవత్సరాదిగా ఉపయోగపడుచున్నది. వివిధ మతములవారుతెలిపిన పండుగలు పర్వములు, దేవ, పితృ, ఉపనయన వివాహాది శుభాశుభ కర్మలకు ఆధారమైన తిథులను, నక్షత్రములను, గ్రహముల స్థితిగతులను తెలిసికొనుటకు పంచాఙ్గము ఒకటి కలదు.

పూర్వచంద్రుడు [illegible] బాధించిన తిథిక్షయములు మన ధర్మ విషయాలు పంచాఙ్గములకు ముఖ్యములు. అనేక సంవత్సరాలు పంచాఙ్గములందలి తిథ్యాదులు తరచుగా తప్పుచు కొన్నిసమయములందు సరియైనవిగా కాలములు 6 గంటల భేదముతో ఉటున్నవి. తనిని యథాలవ పాఠకులకు ఇచ్చి కాలక్రమేణ పంచాఙ్గములు [illegible] శాస్త్రీయ పద్ధతులు పొందుపరచబడినవి. ప్రస్తుతకాలములో, అనిశ్చిత్య సిద్ధాంతమును [illegible] [illegible]

(మిగతా 4వ పేజీలో)

అతడు రాలేదు

పుట్టింటికి వెళ్ళి కాసేపు ఉండితిరిగివచ్చేటప్పటికి బయలుదేరారు.

గుమ్మంలో అవరకాశిలా నిలబడి చూస్తున్న మాలతి "యిన్నాళ్ళు కలసి ఇప్పుడు వస్తున్నారా? ఈరాత్రి రూపా ఎక్కడైనా గడిపి రాకపోయారా" అంది మాలతివాలకంచూసి సరళ బిత్తరపోయింది.

సరోజ. నేను, మాలతి చిన్నప్పటి నుండి స్నేహితులం. మా నేపథ్యం వయసుతోపాటు తిరిగి పుష్పించి పరవళ్ళు కొని పోయింది.

ఆరోజు బాగాగుర్తుంది సరోజానేను బజారుపండించదగ్గిన పూలుకడుతూ కబుర్లు చెప్పుకుంటూ కూర్చొని ఉన్నాము అప్పుడే మాలతివచ్చింది ప్రపంచంలోని విషాదమంతా దాని మొహాన్నే గూడు కట్టుకుని ఉన్నట్లుగా ఉంది.

"అదం మాలతీ అలా ఉన్నావు" అన్నాము నేను, సరోజా ఒక్కసారే.

"నాజాబు ఎప్పుడు అలాగే ఉంటుంది కాని సరోజా నీ పోక చిన్న సహాయం చేసి పెట్టాలి" అంది మాలతి.

"ఏమిటది" అంది సరోజ.

"నా జీవితాన్ని ఒకకథలారాయాలి సరోజా" అంది

సరోజ మాట్లాడలేదు "వాసి రాయ రాదా" అన్నాను నేను.

"మాలతి కథకి ముగింపు ఏమిటా అని ఆలోచిస్తున్నాను" అంది సరోజ.

"సుఖాంతము చేయి అన్నాను"

"అటువంటి పరిస్థితులు కనిపించాలి కదా! ప్రేమించి పెళ్ళిచేసుకున్న భర్తని నమ్మకుండా మొరటుగా ప్రవర్తించింది. మాలతి. కొన్నిరోజులుకిర్చుపహించినా చివరికి అతని మనసు విరిగి పోయింది. విరిగిన మనసులు మళ్ళీ కలవాలంటే కష్టసాధ్యం" అంది సరోజ.

సరోజ మాటలకు మాలతి కన్నీరు కార్చింది. నాకు, సరోజకు తెలుసు అది పశ్చాత్తాపంతోదహించుకు పోతూ భర్త కోసం వెయికళ్ళతో ఎదురుచూస్తోందని. కాని రాంగోపాల్ ఎలా తెలుసుకోగలుగుతాడు?

మాలతి రాంగోపాల్ లు పెళ్ళిఅయిన తర్వాత ఐదు సంవత్సరాలు మాత్రమే కలసి ఉన్నారు. వాళ్ళు విడిపోయి ఐదు సంవత్సరాలయింది. ఈ మధ్యకాలంలో అతనేం చేస్తున్నాడో? అతని పరిస్థితి ఏమిటో?

"సరోజా! నాభర్త వచ్చి నాతో కాపరం చేయనవసరం లేదు. కాని కనీసం నేను చనిపోయే ముందు వచ్చి చూడవచ్చిన తరువాతనే నా ప్రాణాం పోయినట్లు ముగించు" అంది మాలతి,

"ఛ! పెద్దవాడుగు మువ్వూనూ! మీ ఆయనకరావాలంటే నీవు చావాలాఏలా రాయటానికి వీలేదు" అన్నానునేను.

"కానీవు నీవు పూరుకో తల్లీ" అంటూ నన్నుమందలించి సరోజ చెప్పు తోంది "ఈ ఒక్క ఉపకారం చేయవ్వా సరోజా! నా చివరి కోరికైనా తీరేలా ఉందదేమో" అంది మాలతి.

"సరేలే" అంది సరోజ.

కనుచాట కొద్ది వారాలకే సరోజ వ్రాసిన కథ ఒక పత్రికలో వచ్చింది. మొదట్లో మాలతి మూర్ఛపోయింది. రాంగోపాల్ వచ్చినా. సరళ నిర్నుపోయిన చక్కగా వస్త్రించింది సరోజ తరువాత రాంగోపాల్ యిల్లు విడిచి వెళ్ళిపోయిన మాలతి మనోవేదనా హృదయ విదారకంగా వర్ణించింది. రచయిత్రిగా సరోజకున్న అనుభవమంతా ఈ కథ రాయటంలో చూపించిందా' అనిపించింది నాకు. ముఖ్యంగా మాలతి మరణాన్ని చదివినప్పుడు ఎంత కఠిన మనస్సు కలవానికి కూడా కంటతడి పెట్టించేటట్లుగా ఉంది ఆ కథ. రాంగోపాల్ రెగ్యులర్ గా చదివే పత్రిక చేరుకోవితే ఆ పత్రికలో పంపింది సరోజ. రాంగోపాల్ ఆ కథ పద్దట్టితో చదివినా మాలతిని తప్పుగా అర్థం చేసుకోగలుగుతాడని మా ముగురి నమ్మకం.

జీవించిఉండగానే మాలతి చనిపోయినట్లు వ్రాయటం నాకు కష్టంగా తోచి నప్పటికీ మాలతి తృప్తి కోసం, ఈ విధంగానైనా మాలతి జీవితం కుదుట పడుతుందేమోననే ఆశతో మాట్లాడకుండా ఊరుకున్నాను.

గతమంతా గుర్తుకురాగా తలెత్తి చూశాను. నామనసులోఉన్న ఆలోచనలే సరోజకు మెదల్తున్నాయేమో. "రాంగోపాల్ వస్తాడంటావా" అంది. "ఏమోమరి ఎలాతెప్పగలం చిన్నపనులో, వయసుకుమించిన మానసికాందోళనతో మాలతిజీవితం ముగిసింది, జీవించిన రోజులలో పడకగాలకోసం ఎదురుచూసిందో ఆరణం దానిజీవితంలో రానేలేదు. కనీసం యిప్పుడయినా రాంగోపాల్ వస్తే ఆమె ఆత్మకి శాంతయినా కలుగుతుంది" అన్నాను నేను.

రెండురోజులుగడచినా రాంగోపాల్ రాలేదు. ప్రసాదరావుగారు మాలతి కొడుకుచేత కర్మకాండలు చేయించారు.

రాంగోపాల్ యికరాడని నిశ్చయించుకున్నాము. పదిహేను రోజులు గడచినతరువాత మాలతిచేత అతిగారాబంగా పెంచబడ్డ ఆమెసోదరుడు అసాధ్యులుగా మేనమామవొంట్ళ శళ్ళ దృశ్యం అప్పటివరకు గుండెలోలోపలగా చేసుకొని బిగబట్టుకొనిఉన్న మా చేత కన్నీటిస్వరం కురిపించింది.

రచయిత్రిగా సరోజ, మామూలు స్త్రీగానేను మా మాలతి స్నేహితులంగా యిద్దరం ఈనాటికి మాలతిగుర్తుకు వచ్చినప్పుడు అంతులేనివేదన పడుతున్నాము

మాలతి జీవితంలో చివరికోరికయినా తీరకపోవటానికి ఏ కారణాలున్నా మా నవ తా దృష్టితోనయినా రాంగోపాల్ వచ్చి పిల్లలనుతీసుకెళితే ఆమె ఆత్మకయినా శాంతిలభిస్తుందనుకున్నాం కాని అతడురాలేదు.

భరణాల సమస్య

రాజభరణాలను (ప్రివిపర్సు సొమ్మును) రద్దుచేయ్యాలని ప్రభుత్వ నిర్ణయంపై పార్లమెంటులో చర్చ జరుగుతోంది. ఈ సమస్యను పరిశీలించే నిమిత్తం అఖిలభారత క్షత్రియమహాసభ హైదరాబాదులో సమావేశం జయపురం లో జరుగుతుందట. అనగా దేశాన్నీ, సామాన్యులనూ ఇప్పటికే వేధిస్తున్న ఆర్థిక సంక్షుభితనిమ్నలు చాలక మరొక సమస్యను సృష్టించటమన్నమాట. ఎవరూ? ఎక్కడ? స్వస్థిక్షత్రియులా? ఇట్టి సమస్యలను సృష్టించే తీరుకగానీ, ఓటికగానీ ఈనాడు సామాన్యులకు లేవు.

సమస్యలను సృష్టించడం, వాటిని పరిష్కరించే పేరున పలుపోరాటాలు పోరాడటమూ, ఆపోరాటాల ఫలితంగా మళ్ళీ కొత్తసమస్యలు రూపొందడమూ ఇదే యీనాటి భారత రాజకీయ నాటకం- ఈనాటకంలో పాత్రధారులందరూ అతిరథులూ, మహారథులూ, మనందరికీ సమస్యలయినవి వారికి సమస్యలుకావు. తిండిగింజలకొరత, ప్రత్యేకరాజ్యం, ఆకాశాన్నంటుతున్న ధరలు-ఇవేవీ వారి దృష్టిలో పెద్దసమస్యలు కావు. ఇట్టి వాటిని గురించి ప్రస్తావించి, శక్తి యుక్తులన్నింటినీ వాటి పరిష్కారానికి ఉపయోగించేటంతటి అల్పజీవులు కారు వారు. "ఉన్నతంగా ఆలోచిస్తారు. విశాలంగా ఆలోచిస్తారు" మనమనోరథులు. ఆ ఆలోచనల ఫలితాలలో ఒకటి రాజభరణాలను రద్దుచెయ్యాలనేది.

రాజభరణాలజోలికి ఇప్పుడు పోవడం దేనికయ్యా అని అడిగితే వారు చెప్పే సమాధానం "ప్రజాస్వామ్యంలో జట్టి భరణాలనిచ్చే పద్ధతి పనికిరాదు. సోషలిస్టు పద్ధతిలో ఆలోచించడం నేర్చుకుంటే రాజభరణాలను ఎందుకు రద్దు చెయ్యాలో అర్థమవుతుంది" అని. మరి రోషట్టు పద్ధతిలో చదువుకుంటూ ఆలోచించగలమా? అర్థంతో ఆలోచించడం మరచిపోతే సరిపోతుందా?

రాజభరణాలు 1948లో మరి నాటివరకటిచ్చిన వాగ్దానాలను, వాటితో సర్దుకొని పనులు చేసుకుని బడుబడుకుని మార్చవలసిన అవసరమేమొచ్చింది? ఈ ఆలోచనలు కాంగ్రెసు నిర్ణయాలకు విరుద్ధమేనా? రాజభరణాల రద్దును చేస్తున్నప్పుడు పెట్టుబడిదారుల సంక్షేమం మరచి లేకుండా ఉన్నదా? ఇవేవీ కారణాలు కావు. ఇదొక విశేష రాజకీయ స్వార్థంతో నిండుకున్నదని పని. (1) రాజభరణాల రద్దు, సబ్సిడీలలో అన్నివిధాలుగా కోతపెట్టటం వల్లనటి ఆలోచించటం ఆలోచించటమూ అ